

ката на Пейо Яворов, става материал и норма за правене на поезия, а и на проза.

Символизмът, както се знае, изцяло изразява състоянията и продължителността на вътрешното време, и това вече е онова *la duree*, което Анри Бергсон назовава.

В 20-те години животът на душата отново се преосмисля чрез знанието за подсъзнателното.

Какво е подсъзнателно за младия Димитър Димов?

То е желанието, което волята – заради възпитание, социални или етични принципи – изтиква вън от съзнателния живот, но това не значи, че то престава да съществува. То се поддържа в дълбините на подсъзнателното. При известни условия, при бездействие на волята, подсъзнателните желания „изплуват до повърхността на съзнанието и могат да го завладеят напълно“³. Това става при *хипноза* (обговаряно в българската книжнина състояние на психическо въздействие след 90-те години на XIX век – б.м. – С.С.), когато волята се подчинява на хипнотизиращия и онова, което е било скрито и действително душевно живеене, а не подчиненото на волята, според етични или обществени представи, излиза в съзнанието.

Същото се случва, когато волята се приспи от *наркозата* и под въздействието на наркотика се преживяват усещания, съществували само в подсъзнателния свят.

И най-накрая, подсъзнателното се преживява в *сънищата*, когато волята почива и подсъзнателната представа завладява съзнанието. Обикновено това са потиснатите желания, изтласкани в подсъзнанието и които по време на съня се явяват в представи в чудноват вид. „Всичко, което сме желали под една или друга форма, намира удовлетворение в сънуването... съдържанието на сънищата се обуславя от подсъзнателни представи, следователно те са най-удобните символи в нормалния човек, зад които може да се търсят неговите подсъзнателни желания.“⁴ Тълкуването на сънищата, на символите на съну-

³ Пак там, с. 46.

⁴ Пак там, с. 46.